

Gazet'a esc de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunát6ria.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de facare publicare.

Nr. 73.

Bras6vu 2 Octobre 20 Septembre

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Ex ore tuo te judico.

Sub titlu: „Gazet'a Trans.“ cá acusat6ria! vine „Kol. K6zl.“ in Nr. 107 din 11 Sept. a. c. si dice, ca „Gazet'a imbia pre altulu cu scaunulu acusatiloru“, (6re celu dela Muresiu Osiorheiu? Ori se mai pregatesce si altulu din grati'a urei si persecutarei nationali?), dupa aceea se incerca a refrange cele ce i s'au spusu in Nr. 65 a „Gazetei Trans.“ in articolulu „catra adres'a lui K. K.“ si cá lupulu imbracatu in pele pe mnelu vrea se aréte, ca elu cu partit'a lui suntu liberali si nici in minte nu le ambla a rapí limb'a si nationalitatea dela poporulu romanu etc. Cele inse ce le aduce de nou inainte spre a convinge pre cetitorii sei, ca nu „Gazet'a“, ci elu (K. K.) a scrisu adevverulu, dovedescu indestulu, cá ce amicu e densulu alu natiunei romane; precum si ca in catu e aplecatu a culege informatiuni in cause asia delicate nu numai din corespondintiele unoru „hobortosi de ai lui“ cum numesce elu pre romanii“, cari mai tienu la sentiulu de nationalitate, ci si din alte tiparite, cari pentru ori ce omu cu caracteru trebuie se afle mai multu crediamentu, decatu corespondintiele unoru „hobortosi“ nepricepatori de limb'a romana si — póte si reutatosi.

Se ne uitamu mai de apr6pe in ochii lui K. K.! si se vedemu, care eacusat6riulu, elu ori Gazet'a?

Dara K. K. numesce pre „Gazet'a Trans.“ acusat6ria, pentru ca a reimpinsu insinuatiunile facute de K. K. in Nr. 98 in contra adunarei gen. din Siomcut'a, si a disu ca: nu romanii ci elu (K. K.) prin articolulu seu agitéza — si strica bun'a intielegere intre pop6rele conlocuit6rie; — apoi éca ca K. K. dupa propria -si judecata a voitu se acuse (pre intielegenti'a romana dela adunarea din Siomcut'a) candu a scrisu cele din Nr. 98 aluseu! Ca dara Gazet'a e acusat6ria, pentru ca fara de a scorní neadeveruri dice, ca K. K. prin articolulu seu plinu de neadeveruri acitia ura intre natiuni etc. cu atatu mai tare trebuie se se numésca K. K. acusat6riu, candu parte prin insirarea de neadeveruri, parte prin intortocarea celoru intemplate vrea se arate, ca romanii suntu aceia, cari vérsa pelinu in miere si nu lasa poporulu a traii in pace etc. — Ti-ai scosu ghiarele din sacu dle „K. K.“ prin titlulu articolulu dtale din Nr. 107! Acuma vedemu bine ce ai voitu prin articl. dtale din Nr. 98. — Vedemu si scimu, ce mai nainte numai amu creditu! Ci se trecemu la articolulu insusi!

Gazet'a nu numai ca a negatu, cá se fia drepte cele ce a scrisu K. K. in Nr. 98 alu seu, ci spre a dovedí, ca K. K. a scrisu neadeveruri s'a provocatu la „Actele adunarei generali“. Si ce dice K. K. in Nr. 107? — Dice, ca elu nu crede Gazetei, ca scie cine e Gazet'a, ci crede corespondintelui seu, pre care lu numesce hiteles (autenticu)! — Orice omu nepreocupatu trebuie se védia dara, ca lui K. K. nu i pasa se afle adevverulu, ci lui ei placu numai cele ce i a scrisu corespondintele lui (lupu incalciatu); pentru ce? pentru ca acele suntu fórté bunu materialu de asi puté impliní poft'a de a calumniá! Asia credemu noi, ca altfelu si-ar' fi luatú ostene'l'a a se informá si de catra alti. Cu ast'a nu a avutu destulu, ci vine acum si sucesce si intort6ca cele ce s'au disu in Gazeta, — concedemu inse si potinti'a, ca d6r' nu le au priceputu, precum nu a priceputu nici corespondintele lui celu hiteles cele ce s'au vorbitu la adunarea din Siomcut'a, ca altfelu nu potea se scria ce dice „K. K.“, ca i a scrisu, — séu ca apoi e fórté malitosu corespondentu. —

Noi nu amu disu, ca K. K. e inamiculu poporului, ci amu disu ca aristocrati'a, alu carei organu e „K. K.“, e inimic'a poporului. Cum

ca K. K. e organulu partitei deakiane, pre care o numesce liberale, se póte, dara ast'a nu eschide se nu póta fi organulu si alu aristocratiei, — éra liberalitatea acesteia catra poporu e cunoscuta pana si in diet'a din Pest'a. — Iubirea de adevveru a lui K. K. se vede mai incolo si din acea, ca pana candu noi amu vorbitu de poporu (plebs dupa limb'a legiuit6ria ardelenésca). K. K. dice, ca amu fi numitu partit'a, alu carei organu e K. K., inimic'a natiunei intregi, nu numai a romaniloru, ast'a n'amu dis'o, nici nu o vomu dice, pentru ca nici ca e asia. Cu t6te ca cunoscemu dicatur'a: „Aethiopem lavare“ (indesiertu speli pe arabu) si scimu inainte, ca nu lu vomu puté spalá pre K. K. la ochi, cá se védia mai bine decatu cum i a aratatu corespondintele lui celu hiteles, ori si la cine ne vomu provocá, déca nu vrea se crédia la „acte“ si cu t6te, ca nu avemu ce se i spunemu decatu ca noi nu i credemu corespondintelui K. K., ci credemu actelor si stamu pe lunga t6te ce amu disu; si ca pre K. K. l'a informatu reu coresp. lui, totusi nu putemu sé trecemu in tacere unu nou adevveru, cu care vrea se amagéscá pre blandii sei cetitori. — Dice, ca intr'unu toastu s'a disu, cumca „romanii numai bataliei dela Solferino si Königgrätz au de a multumí libertatea loru“ ast'a nu s'a disu, éi s'au disu urmat6riele: „In an. 1848 s'au ruptu catusielle de pre corpurile n6stre, dara spiritulu a remasu incatusiatu si numai dupa batali'a dela Solferino — de Königgrätz nu a fostu vorba de feliu*) — a capetatu si spiritulu unu sboru mai liberu etc. Ast'a e hiteles, nu ce a scrisu corespondintele hiteles. — Nu libertatea dara — despre care nu póte fi vorb'a, ci desvoltarea spirituale a fostu obiectulu acelu toastu, care desvoltare si-a luatú inceputulu cu infiintierea Asociatiunei, pentru a careia intarire s'a redicatu toastulu intru indelung'a viétia a imperatului etc.

Incheiamu cu acea, ca cu unu omu care nu crede decatu numai ceea ce i scrie corespondintele lui hiteles, de si din isv6re autentice — nu hiteles — s'ar puté convinge, ca i a scrisu neadeveruri, — nu vomu mai schimbá vorba in viétia n6stra. — Nu vomu mai aruncá mazere in parete! Ci spunemu unadata pentru totudéun'a, ca noi inca nu i vomu crede, ca ne vrea binele! Adio!

Ba totusi inca un'a de remasu bunu! Óre nu e malitia domnule K. K., candu in finea articolulu dtale mai amintesci si despre adunarea din Clusiu si dici, „ca acolo s'a apelatu la „Retediatu“ si s'a disu, ca tier'a e a romaniloru si ceialalti suntu venetici usurpatori“. — Vedi aici éra sucesci si intortoci, — firesce cá se domolesci spiritele si se dovedesci amicitia?! — „Retezatulu“ s'a amintitu, cá martoru, ca romanulu nu a fostu trandavu in resboiu etc. Si óre nu e asia? Cu cine a elupatú Ioane Huniadi mai multe din victoriile sale? Óre nu si cu romani, cu cine s'a aperatu patri'a acést'a de turci si de tataru etc.? Óre nobilitarea atatoru mii de romani; insusi prin principii vostri nationali nu dovedescu, ca romanulu nu a fostu lasiu? — Corespondintele dtale póte -ti va fi scrisu altfelu si dta ei vei crede mai bine lui! Fii sanetosu, credinti'a ta se te mantuia. —

Blasiu 28 Sept. Domnule Redactoriu! In urma ajunseramu acelu momentu doritu acum de dieci de ani, cá se vedemu sinodulu besericea n6stre convocatu!

„Gazet'a“ aduse in dilele trecute scirea, ca aici se urmésca lucrurile pregatit6rie pentru sinodu, si mai curendu decatu amu fi cugetatu dupa statulu lucruriloru urmá cerculariulu conchiamatoriu, carele asia suna:

*) Cum ar' fi si potutu fi vorba de Königgrätz, candu noi de atunci nu amu facutu nici unu pasiu inainte? —

Nr. 1880—1869.

Onorate in Christosu frate!

In legatura cu cerculariulu nostru emanatu la 20/8 Aug. a. c. Nr. 1494, in carele incunosciintandune voi'a determinata de a tiené sinodu diecesanu resp. archidiecesanu, amu fostu apromisu, ca timpulu tienerei aceluia se va incunosciintiá mai tardiu, nu intardiamu a aduce la cunosciinti'a fratiloru v6stre a tuturoru, ca noi de dupa cumpenirea tuturoru cercustariloru amu gasitu in Domnulu de a defige diu'a deschiderei sinodului amenititu pre diu'a 20/8 Oct. a. c.

Dreptu aceea, dupa ce la acelu sinodu, in carele se voru pertractá mai vertosu obiecte diecesane besericesci, au de a luá parte numai preoti diecesani, se lasa fratiloru v6stre, cá potendu fi mai curendu, sub presidiulu protopopului séu a v. protopopului, respective a administratoriului oficiului protopopescu respectivu, se se tiena unu sinodu eparchialu, in carele se se aléga unu representante alu clerului eparchiale, carele un'a cu protopopulu séu v. protopopulu respective administratoriulu oficiului protopopescu se vina la sinodulu archidiecesanu, asia inse cá pre diu'a 19/7 pre la média, mai tardiu pre 2 óre dupa média se se afle aici in Blasiu, cá asia pre 3 óre dupa amédia se póta stá fiacare inaintea comisiunei verificat6rie. In privinti'a speseloru de calat6ria, si de alte plese, de cumva ar' aduce necesitatea cu sene a le luá anticipata, se va poté face provisiune din vistieri'a besericiloru, séu in casu de lipsa prin repartitiune, dar' in t6ta intemplantia cu cea mai mare parsimonia, in carea privintia mai apriatu se va defige in sinodu cinosur'a, ce va fi de observatu facia cu spelese recerute.

Dandu-ve binecuventare archierésca si oftandu-ve ajutoriulu Domnului in t6te. Remanemu in curtile castelului nostru.

Blasiu 25/13 Sept. 1869.

Binevointe

Ioane Vancea m/p.,
archieppulu si metropolitulu de Alb'a Iulia.

Dintr'ensulu se vede, cumca

a) la sinodu suntu conchiamati protopopii cu cate unu preutu alesu de preutii fiacarei eparchie;
b) alegerea nu este restrinsa la preutii din tractu, ci póte fi alesu oricare preutu din archidiecesa si déca nu functionéza in tractulu séu eparchi'a aceea, ci airia óre-unde in archidiecesa. Cerculariulu cere numai aceea, cá alesulu se fia „preutu diecesanu“!

c) in sinodu „se voru pertractá mai vertosu obiecte diecesane besericesci“, spresiunea e atatu de ampla, incatu nu este obiectu referitoriu la dieces'a n6stra cea derangiata, carele se nu se póta subsumá. Fara indoiéla inse fiindu se fia acestu sinodu unu feliu de pedum positio in usulu unui dreptu subtrasu acum de multu, nu se voru poté luá inainte, decatu obiectele cele de necesitate mai urgenta si cu desclinire se speréza, cumca sinodulu intru antaiu va plení punctulu alu 8 alu conditiuniloru de alegere, pentrucá laicii se se impartasiésca la pertractarea negotialoru besericesci si scolastice in mesur'a cuvenita loru, — si si asia beseric'a in fapta se fia a tuturoru cá toti se aiba indemnu a grigí de crescerea si in florirea ei.

— 0 —

De pre valea **Bulei** 26 Sept. 1869.

Domnule Redactoru!

Crediu, ca voi face unu servitiu bunu, déca cu ast'a ocaziune -ti voi scrie ceva si despre afaceri, ce atingu viétia n6stra besericésca si scolastica. Protop. Sibiului R. . . s'a indatinatu, de regula in totu anulu a-si visitá parochiele resp. Acést'a n'a pregetatu a o face si in astu anu, amblandu din parochia in parochia. Si ce póte fi

scopulu atarei visitatiunii? Scopulu e, nu numai de a cercá dupa portarea parochiloru resp., nu numai de a visitá besericele de a cercá protocoálele oficióse, matriculele, cum si de a scontá socotelele besericesci, ci mai, mai alesu e de a veni in atingere cu poporul si de alu indemná cá se-si iubésca beseric'a si scól'a, pentru care, cá factorii principali ai relegiositii, moralitatiei si binelui nationale, se fia gata a aduce orice sacrificia. Cá martóre visitatiunii facute in 20—25 Sept. a. c. in parochiele de pre la noi, potu se constatezu, ca prot. R. si-a implinitu cu tóta scumpetatea si totu zelulu frumos'ai si important'a misiune. Nu numai n'a indemnatu prin vorbiri oca-siunali, pre reprezentantiele bes. resp., cá prin orice sacrificia se ingrigésca cá besericele se se conserve in stare buna, se se faca reparaturele necesarie, la timpulu seu, dar' cea mai deosebita atentiune a pus'o in respectulu scóleloru popularie; fiindu ca, precum se scia din tristele esperientie mai de tóte dilele, poporul inca nu e de ajunsu petrunsu generalmente despre importantia causei scolastice, ér' pre alte locuri lipsescu si conducatorii destepti si petrundietori ai poporului: susu-numitul d. prot. si-a datu tóta potentiós'a silintia a capacítá poporulu, indemnandulu, cá pre unde suntu edificia de scóla, se se nevoiésca ale conservá in stare buna, si ale provedé cu recuisitele necesarie, ér' pre unde nu suntu, edificia de scóle, se se faca numai de catu; totuodata s'a facutu cunoscuti §§-ii din legea scol. din an. 1868, dupa care parentii, cari nu -si voru tramite pruncii regulatu la scóla, se voru pedepsi conformu legeri, cu pedépsa in bani dela 50 cr. pana la 4 fl.; totuodata li s'a spusu, ca cursulu scol. are se tiena 8 luni, ér' pre docenti i a indetoratu a propune tóte obiectele de invetiamentu prescise prin § 11 a legeri scol.

A aratatu in fine, reprezentantieloru bes. de facia, ca cestiunea scóleloru popularie, fiindu o cestiune vitale pentru cultur'a si buna starea poporului, cum si pentru prosperarea relegiositatiei si moralitatiei, trebuie imbracisata cu tóta caldur'a; si fiinduca scólele nóstre degia confesionale, numai asia potu se se sustiena pre viitoriu, déca se va satisfacé pre deplinu §§-loru respectivi din legea scol. din 1868, le-a impusu seriosu la anima, cá se se straduésca a satisfacé legeri in tóta privintia, ca-ci altfelu lenevinduse a-si impliní detori'a sacra, celi nepasatori si cerbicosi voru avé se-si dè sém'a nu numai inaintea lui Ddieu si a mai mariloru, ci si inaintea tribunalulu nepartialu alu natiunei si alu posteritatiei. .d.

Progresu in maghiarisare.

Cugeriu 14 Sept. 1869.

„Progresu din tóte laturile, progresu in tóte partile, progresu numai si numai preste totu, dar' nu in Ungari'a, pentruca acést'a nu are lipsa de atare, fiinduca si asia extra Hungariam non est vita etc.“ Aceste suntu cuventele inceptórie ale unui articulu in „Concordi'a“. Aceste cuvinte potu se fia serióse; — in cea mai mare parte a loru diace unu adeveru nedisputabilu — unu adeveru fórté eclatantu. — Cumca Ungari'a nu progreséza acést'a se póte vedé pre tóta diu'a, si acést'a o scie ori si cine, — cumca in impregiurari cá cele de facia, in impregiurari cá acele, candu legea e jocu e numai litera mórtá, nu e modu de progresatu — acést'a inca e chiaru. — Se nu ougete inse lumea, cumca Ungari'a séu mai bine dicundu ministeriulu unguerescu din Pest'a, este cu totulu indiferente de orice progresu, de orice natura ar' fi, — nu, din contra elu tinde mereu spre progresu si face neincetatu dispusetiuni de progresu. Si din care parte astépta ministeriulu unguerescu famosulu progresu? Are se fia acést'a progresu in scientia? progresu in arte? Nu pré pré, ci progresu in maghiarisare, acést'a este visulu de fericire, in care se légana domni ungueri — ide'a de maghiarisare cu propagand'a-i pe facia intru adeveru a patrunsu chiaru si pre acolo, pre unde nici nu se visase de candu-i lumea.

Dle Redactoru! Permeteti-mi a vi aduce la cunoscintia unu casu pre catu de infioratoriu si abominabilu pre atatu de nedreptu si insolentu.

Nu departe, ba asia dicundu in legatura nemidiulocita cu Cugeriulu granitariu diace Cugeriulu nou (Neu-Kudsir). Acésta comuna este locuita pre-

ste totu de lucratori ai bailoru erariale, locuitorii ei dupa nationalitate dóue din trei parti suntu romani curati, a trei'a parte nemti si fórté pucini ungueri si tígani. — Ide'a de maghiarisare nu s'a pututu da pe facia necaliurea mai inholbata de catu aici.

Locuitorii acestei comune voliendu a-si reorganisé scól'a, carea pana acum erá sub man'a preotului catolicu localu, si care fiindu de nationalitate ungueri si necunoscutoriu de tóte trele limbele patriei, au decisu a dá statiunea invetiatorésca in concursu si a aduce unu invetiatoriu, care se cunósca destulu de bine cele trei limbi pentru a poté core-sponde dorintiei tuturor locuitoriloru, si a le instruí copii pre fiacare limb'a sa.

Acésta statiune invetiatorésca din comun'a Cugeriulu nou este dotata cá ori si care alt'a din Transilvania; de si tóta comun'a nu numera 200 nri invetiatoriu are 400 fl. v. a. bani, 12 stan-jini de lemne si cortelu liberu destulu de elegantu. — Concursulu s'a facutu nu sciu prin ce foi, — concurenti inca au fostu, intre acestia si romani destulu de calificati, pedagogi absoluti si cunoscutori destulu de bine de cele trei limbi amintite cá necesarie.

Dar' ce se vedi! Fiindu poterea de a decide intre concurenti si a alege pre invetiatoriu in man'a directiunei generale a bailoru, concurentii romani se delatura sub pretestu, ca nu voru sci perfectu limb'a maghiara, ér' comun'a se trediesce numai de odata cu unu invetiatoriu cá din nuori — maghiaru incarnatu, care dupa cum dice, nu o studiatu nici odata pedagogia, si dupa cum se vede nici ca -si póte intipui ide'a pegagogica — totu ce se vede este aceea, ca din limb'a maghiara incolo nu scie nemic'a — absolutu nemic'a, romanescé nu scie nici gangavi bine necum se scie vorbi catu de reu, apoi germanescé ér' asia. —

Intru adeveru dreptatea, déca exista vreo dreptate a ajunsu a fi obiectulu de batujocura, — pretensiunile cele drepte ale locuitoriloru suntu derise si calcate in petióre. Dar' instructiunea la ce va ajunge? Ce prospecte de progresu potu se fia acolo unde invetiatoriu nu se scie intielege cu discipululu seu, ca-ci ungueresce in scóla n'are cu cine vorbi nefiindu in tóta comun'a cu invetiatoriu si popa cu totu mai multu de 6 ungueri!!!

De securu, candu s'ar fi tramisu unu invetiatoriu, care se nu scie de catu romanescé, nu s'ar fi facutu asia mare nedreptate locuitoriloru si atat'a dauna instructiunei, ca-ci multiamita ceriului romanii si aici suntu in maioritate preponderanta, ér' nemtii, cari suntu, vorbescu asemenea numai romanescé, ca-ci germanescé nu sciu mai multu decatu „guten Tag“, apoi despre ungueri nu póte fi vorba — eli disparu.

Ce se póte deduce din acestu faptu cu séu fara de lege? ce insémna a tramite unu invetiatoriu ungueri, unde nu suntu ungueri? nu i acést'a unu modu de maghiarisare? Se póte ca dnii maghiari speréza de aici fórté multu, dar' au fostu fórté securi de succesu pentru acea au datu numai en bloc cu bat'a 'n balta, dar' s'au insielatu, — eli s'au prea grabitu si grab'a pre semne va stricá tréb'a. Pre asta cale maghiarismulu nu va progresá; ér' noi mangaindune celu pucinu cu acea, ca voru fi gresitu acestu pasu, óre candu in entusiasmulu séu patrungi de dorere cá adeveratii fili ai acestei patrie scumpe, vomu poté esclamá: Progresu din tóte laturile, progresu in tóte partile — numai in Ungari'a nu — dar' nu pentruca acést'a n'are lipsa de atare, dupa cum dice „Concordi'a“, ci pentruca sub jugulu nedreptatei e greu de progresatu. —

Augustu S. Barbatu.

UNGARI'A. Intre nouatatile dilei cele mai picante in tóta Ungari'a este schimbarea ministeriulu séu mai bine dicundu premenirea lui cu alte persóne, ceea ce dura acum de mai lungu timpu, se face si se preface fara a se face corpu. Dupa versiunea nóua si in loculu ministrului Andrassy se

cauta inlocuitoriu; ér' despre c. Mikó si Wenkheim inca nu se sustiene scirea, cá voru ca se se, orisei dimisiuneze.

La ranele deschise in Ungari'a s'a mai adausu si provincialisarea granitiei militaria croato-slavóne romane. Consiliulu comunalu din Panciov'a protestase in unanimitate in contra desfiintaripei pe in-cetu si cu particic'a a granitiei militaria, pretin-diendu statu quo, pana ce se se va conchiama o adunare provinciala; se mai decise a se provoca tóte celelalte comune granitarié séu confiniaria cá se se alature la acestu conclusu si se tramita in sensulu acesta o adresa catra Maiestate. — Tóte diurnalele croato-slavóne aplauda acésta apucatura, ma diurnalulu „Zastava“ mai adange reflexiunea, ca parti'a nationala e obligata a fi cu tóta atentiunea, cá din acésta pornire se nu cumva traga folosulu regimulu secretu din Vien'a, ci poporul serbo-croatu. „Zatoesnic“ intr'unu articulu de fondu face unu apelu, pentruca cause de acestea comune se se dechida cu votulu universalu. Asta directiune a serbo-croatiloru nu place nici la unu diurnalu maghiaru, fiinduca numai acesta e drumulu, pe care se poticnesce politic'a complexulu si a suprematiei. Timpulu inse multe face si resface. —

Congresulu pentru pace.

Siedinti'a din 17 Sept.

fù la inceputu secreta, in carea se desbatù starea cassei si modulu primirei membriloru in venitoriu, apoi urmá siedinti'a deschisa.

Bansake Hanke (polécu): De órace lig'a nóstra a prochiamatu principiulu despre nedependinti'a popóraloru, nu póte se lu parasésca nici in caus'a poléca nici in cea orientala. Se afirma, cumca caus'a Orientulu ar' fi lupt'a intre cruce si semiluna, dar' nu e asia, ca-ci astadi nu mai suntu lupte de relegiune; aici inca e vorba numai despre nedependinti'a natiuniloru. Despre Austri'a smin-tescu cei ce credu, ca se guvérna cu principie liberali, ca-ci intr'acésta imperatía domnesce numai o minoritate nemtiésca. Principiulu se remana principiu si aici: amu prochiamatu nedependinti'a popóreloru. Redandu natiuniloru autonomiele nationali, jalusi'a nationala delocu va incetá d'a mai fi pedeca in calea federarei popóreloru. Restituirea Poloniei este unic'a stavila ce s'ar opune cuceriloru rusesci. In comitetulu ligei s'au escatu dóue pareri in asta privintia: maioritatea propunea unacomisiune carea anume se studieze caus'a poléca; minoritatea, de si este asiderea contraria batalieloru, totusi permite dóue resbele, unulu pentru Poloni'a, celelaltu pentru popórele din Orientu.

Sonnemann se supera, ca vede caus'a cehica la ordinea dilei. Precum Franci'a e nedespartibila, asia si Germani'a, éra Boemi'a mai apartiene la Germani'a. Bismark lucra prin cehi in Boemi'a.

Montane: Turci'a si Austri'a, suntu amen-dóue in agonia de mórté. Numai diplomati'a tiene sufletulu in ele. Ce vomu pune in loculu acestoru imperatii? Despre acést'a trebuie se ne ingrigimu, fiinduca diptomati'a nu -si bate capulu cu altu ceva, decatu, cum ar' poté se li dè popóreloru domni. Organizatiunea cea mai buna este federalismulu. Se se infintieze o federatiune a slaviloru de nordu, alt'a a celoru de sudu, a croatiloru scl. Ungari'a trebuie desfacuta, ca-ci ea astadi nu se ingrigesce decatu numai cum se franga si se maghiariseze pre celelalte nationalitati. Propune cá lig'a se dechiare simpatia sa pentru nisuintiele popóreloru slave, si se-si dechiare despretiulu pentru tirani'a turcésca, austriaca si rusésca.

Bansake Hanke: La cuvintele lui Sonnemann observu, ca déca lig'a recunósce principiulu nedependintiei nationale, atunci nu lu póte denegá nici cehiloru.

Vogt: Se simplificamu cestiunea: Cestiunea cehica s'o inlocuimu cu „cestiunea existintiei monarchiei austriace.“ Bine dise Sonnemann, ca se nu i facemu lui Bismark indemana, dar' mi se pare, ca nici lui Beust (aplause).

Longuet recunósce urginti'a causei polece, dar' se teme de aristocratia poleciloru.

Simon: In asta cauza, se speramu dela constelatiunea européna. Noi se nu provocamu batalia, dar' se lasamu cá s'o provóce inimicii nostri prin smintele loru.

(Se primesce propunerea lui Sonnemann. Alui

